

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

Metabolični stroj

MARIA GRÜN

Izjava umetnice Marie Grün:

Ustvarjam kiparska dela, kiparske instalacije, ki vedno krožijo okoli človeškega telesa. Moj hiper-realističen in realističen pristop približa procese (notranjih) organov k nečemu neizrekljivemu, grozljivemu, neprijetnemu.

Gibljiv silikonski želodec je bil izhodišče za serijo kipov, ki gredo v smeri fragmentacije človeškega telesa. Silikonski želodec je nežno položen v stirodurno peno in v hladilno torbo.

2015 je sledil kip "Pneuma", "dihajoč" kip silikonskih pljuč, ki so obešena na podstavek, podoben medicinskemu pripomočku.

Tudi fragment kože pri delu "Goosebump Simulator" je na podoben način "animiran" z visoko voltažo. V stanju delovanja njihovih "funkcij" organi privzamejo svoje življenje. To (namenoma) razkriva vidike grozljivega in hkrati komičnega, kajti vedno, ko je človek videti kot "mehanično" bitje ali ko mehanizem privzame človeške lastnosti, se ta dva aspekta združita.

2016 sledi sodelovanje z Maxom Brenerjem v delu "Anagram-1".

Transformirala sva človeško telo v skulpturo, objekt. Fotografaska dramtizacija in poza moške figure ne razkriva ali gre za upodobitev realnega človeka ali za hiperrealistično skulpturo figure brez noge.

Franz Thalmaier je zapisal, da "pri tem delu Maria Grün in Max Brener

prečkata tanko linijo med svetom in reprezentacijo sveta".
Moje delo reflektira moje ukvarjanje z lastnim telesom: z materializacijo disfunkcij in s procesi v telesu v oblikah, ki kažejo na neprijetnost.

Interes, ki ga povezujem z medicino v svojih kiparskih oblikah, se povezuje s podobami, filozofskimi idejami o (in z) medicinskim sistemom in impresijami bolnišnice (iz različnih vidikov: kot pacient, obiskovalec, sorodnik, gledalec); pogovor med zdravnikom in pacientom, čustva v odnosu do bolezni, približevanje telesa in medicinskih pripomočkov ter njihovo združevanje, kakršno se dogaja v sodobni medicinski stroki, ki sloni na sodobni tehnologiji (posebej še v urgentni in intenzivni medicini), ko so človeška telesa priključena na instrumente in cevčice.

Metabolični stroj

Dela Marie Grün so kot nekakšna križišča, organski prepleti, vozli, v katerih so zavozlani pojmi iz medicine, psihoanalize, znanstvenih teorij, kiparskih in slikarskih praks, kjer se srečujejo nasprotujoči si občutki radovednosti in grozljivega skupaj s komičnostjo in zavračanjem.

In čeprav so dela na videz vsebinsko preprosta, skoraj sterilna v svoji enostavnosti, se prav miselni procesi ob gledanju in doživljanju teh del med sabo krešejo v svojih notranje različnih nabojih, saj občutimo neko misel kot tujo in hkrati svojo, nek občutek kot popolnoma legitimen in hkrati se ga bojimo, nek del telesa vidimo kot nek objekt in hkrati kot nekaj gnusnega.

Pojem »unheimlich«, ki ima dovolj dolgo tradicijo od Schelinga, Nietzscheja pa vse do Freuda in Lacana, vedno vzpostavlja ravno odnos med tem, kar že poznamo, nam je nekako domače in med tem, kar nam je ravno zaradi tega, ker je nek detajl te domačnosti »čuden« in ga še ne poznamo, hkrati grozljivo, čudno, vzbuja strah in nelagodje.

Kiparske forme Marie Grün nam zbudijo naše »zrcalne nevrone« in s tem povežejo naše občutke preko podobnosti z našimi izkušnjami. Hkrati pa nam, zaradi tako banalne in evidentne mehničnosti v njihovem delovanju, vzbudijo občutek nečesa bistveno nečloveškega. Ta preprost spoj hiper-podobnosti organov človeškega telesa (mimezis), ki se potem v nevidnem delu prelevi v mehaničen stroj, nas spomni na čudež medsebojnih prepletov in urejenosti v naravi, ki jih poganjajo dokaj preprosti fizikalni mehanizmi in so jih v različnih obdobjih vedno znova opisovali z mehaniko, ki so jo poznali, saj so s tem dobili najboljši približek opisa realnosti: v stari Grčiji so opisali življenje skozi metafore hidravlike, porenasanni pisci so uporabili mehanične metafore »automatona«, sodobni uporabljamo metaforiko računalništva. Vendarle ob vsej neverjetni raznolikosti narave vidimo vedno znova, da so opisi vedno podobni Marijinemu spoju videza, ki skoraj do perfekcije simulira naravno stanje (naturalizem vzbudi to neprijetnost), z notranjimi vzroki za življenjske potenciale, gibala in neskončno natančnost utečenega delovanja, ki ga zamenjamo z nerodnim, ponavljajočim se in preprostim mehničnim ustrojem.

V tem smislu se ta razstava ukvarja z navzkrižjem našega občutenja sveta na tistih točkah, v katerih se naše, že preizkušene izkušnje, iz katerih smo dobili nek življenjski ali pa tudi eksperimentalni nauk, srečajo z nečim, kar je mnogo globlje zakoreninjeno v čustvenem svetu in se nekako ne more sprijazniti s tem, da je ta detajl še vedno v območju skrivnosti, nedojemljivosti. In še manj s tem, da ob poglobljanju teh vprašanj prihajamo vedno do roba našega vedenja, na katerem lahko uzremo neskončne praznine naše nevednosti in frustrirani ugotovimo, da bo ta neskončna praznina nevednosti vedno večja od tega, kar lahko dejansko sprejmemo v naš izkustveni prostor kot posamezniki.

Toda hkrati lahko na to gledamo tudi iz druge perspektive, saj vsak premik meje vedenja kljub vsemu pomeni razširjeno obzorje in poglobitev potencialov.

Jiri Kočica

Od 9. 3. do 9. 4. 2017.

Kustos, spremno besedilo in oblikovanje: Jiri Kočica

Fotografije: Maria Grün

Spletna brezplačna izdaja, 2022

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/maria-gruen-metabolni-stroj-marec-2017/>

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 93235459

ISBN 978-961-6104-72-2 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200